

vi staar midt i Arbejdet for at komme til Ende med. Naar denne Lov nu kan vedtages først, og vi derefter kan vedtage den anden Lov, er Grundlaget for en Ordning af vore Landbrugsforhold for de mindre Brug, Leje- og Fæstehuse, bragt til Veje, og saa er ogsaa Betingelserne skaffet til Veje for, at vi gennem de videre Jordreformer kan give disse Brugere en Besiddelsesret, som baade de selv og Husenes Ejere kan være tjente med. Derfor vil jeg meget give min bedste Anbefaling til dette Lovforslags hurtige Fremme.

Andreasen: Jeg skal kun gøre et Par korte Bemærkninger til det ærede Medlem fra Fredensborg (Moesgaard-Kjeldsen), hvis Udtalelser angaaende det af mig omtalte i høj Grad forsømte Landbrug i Vester Egede Kommune har overrasket mig. Det ærede Medlem sagde, at om man gik den Vej, jeg anbefalede, at ekspropriere saadan Jord, vilde det sikkert vække megen Utilfredshed — jeg tror, at det ærede Medlem brugte endnu langt stærkere Udtryk, endogsaa Harme — hos den paa-gældende Egns Befolkning. Men det har vakt meget stærk Harme netop i disse Tider, hvor Produktionen af Brødkorn og Levnedsmidler, som dog er Landbrugets væsentligste Opgave, er saa vigtig for os, at se, at en københavnsk Grosserer paa den Maade kan lægge sin døde Haand paa 120 Tdr. Land af Danmarks bedste Jord, og det er den Harme, der hersker dernede paa Egnen baade blandt Gaardmænd og Husmænd, der har gjort, at jeg er kommet til Kundskab om dette Forhold og er blevet anmodet om at fremdrage det. Naar det radikale Parti har været med til at arbejde med paa den Reform, som muliggør Ekspropriation, saa er det ganske naturligt af mig at henstille til det samme Partis Landbrugsminister, naar han skal til at administrere denne Landbolovgivning, at slaa ned paa en saadan Ejendom. Det, synes jeg, ligger lige for, og jeg vil gentage min Opfordring til Landbrugsministeren om at gøre sin Ret gældende overalt, hvor der forekommer slige Tilfælde. Naar et saadant Jordareal — det er jo ikke noget helt ringe Areal, 120 Tdr. Land og, som sagt, af Danmarks bedste Jord — er forsømt, saa burde det

kunne eksproprieres til en ret billig Pris. Af disse 120 Tdr. Land vilde der kunne skabes 10 Husmandsbrug à 12 Tdr. Land. Det var en Løsning af dette Spørgsmaal, som baade er samfundsgavnlig og uomgængelig nødvendig, idet Samfundet ikke er tjent med, at slige Forhold raader i det.

Jeg skal yderligere nævne et andet Forhold, der oplyses mig af Landbrugere dernede fra, stedkendte Folk, der harmes over denne Tingenes Tilstand. Det er den Maade, man tærsker Rug paa. Man tærsker i Regnvej 8 Dage i Træk; saa standser man — det regner jo stadig i denne Periode —, og Rugen gror da saaledes sammen, at een Mand ikke kan trække Negene ud af Stakken, som det drejer sig om; der maa 2 Mand til at trække Negene fra hinanden, fordi Rugen, som sagt, er groet sammen i Mellemtiden. Der blev saa klaget til det kommunale Kornnævn, og baade Gaardmænd og Husmænd, og hvem, der nu sidder deri, var enige om, at det var en komplet Skandale, men indtil Dato, i hvert Fald indtil for ganske kort Tid siden, er der ikke sket noget der overfor. Jeg tror, at ikke mindst de praktiske Landmænd med mig vil erkende, at skal vi overhovedet bruge den Lovgivning, vi nu forhaabentlig faar, om Ekspropriation af Jord, saa er der her et Tilfælde, hvor vi bør slaa ned. Jeg vil i hvert Fald gentage min Opfordring til Landbrugsministeren og til det ærede Medlem fra Fredensborg. Jeg tror, det vilde være overordentlig samfundsgavnligt netop at faa saadan Jord udstykket, og at det vil være i god Overensstemmelse ogsaa med Programmet for det Parti, som det ærede Medlem tilhører.

Martin Hansen: Jeg skal allerførst henvende nogle Bemærkninger til det ærede Medlem fra Fredensborg (Moesgaard-Kjeldsen), der mente, at jeg havde forglemt mig selv. Nu har det ærede Medlem og jeg gennem de mange Aar, vi har arbejdet med Fæsteloven, arbejdet udmærket godt sammen, og jeg tror egentlig ikke, at min Kritik specielt rammer det ærede Medlem personlig, men derimod i høj Grad hans Parti. Jeg fastholder, at hvad jeg her udtalte, er fuldkommen overens-